

Posudek oponenta na bakalářskou práci

Jméno studentky: Klára Fleyberková

Školitel: prof. PhDr. Tomáš Hlobil

Oponent: Mgr. Martin Kaplický, PhD.

Název práce: Kapitola o dramatickém básnictví v prvním a druhém vydání Jungmannovy Slovesnosti

Předmětem bakalářské práce Kláry Fleyberkové jsou dvě vydání Slovesnosti od Josefa Jungmanna. Zaměřuje se na zpracování rozdílů mezi prvním vydáním z roku 1820 a druhým vydáním z roku 1945, které se od sebe výrazně liší. Cílem práce je na základě detailní komparace kapitol o dramatickém básnictví v obou vydáních poukázat na to, jak se v obou vydáních liší Jungmannovo pojetí dramatu a především pak jeho používání estetických termínů.

Celá práce je psána velmi pečlivě a pozorně a má přehlednou strukturu. V úvodu autorka stručně představuje tři úplná vydání Slovesnosti a zdůvodňuje své zaměření na teoretickou část prvních dvou. Již zde oprávněně uvádí, že samotné názvy obou vydání (Slovesnost aneb sbírka příkladů s krátkým pojednáním o slohu (1920) a Slovesnost aneb Náuka o výmluvnosti prosaické, básnické i řečnické se sbírkou příkladů v nevázané i vázané řeči (1945)) upozorňují na odlišnou roli, kterou v nich teoretická část hraje. Dále autorka poukazuje na postavení kapitoly o dramatickém básnictví v obou vydáních. Dalším krokem je pro celou práci klíčový rozbor struktury obou kapitol a jejich komparace. Autorka tedy svůj výklad strukturuje v jakýchsi soustředných kruzích, kdy postupně snižuje rozsah analyzovaného textu a dostává se k centru svého zkoumání, dramatickému básnictví. Díky této struktuře práce autorka čtenáře postupně přivádí od rozdílů v poloze a skladbě kapitoly o dramatickém básnictví k rozdílům v Jungmannově estetické teorii. Ty se pak autorka snaží zaznamenat v kapitole „Estetické motivy v kapitole o dramatickém básnictví“, která je vyvrcholením celé práce.

Bakalářská práce Kláry Fleyberkové díky své systematické a pozorné komparaci obou vydání Slovesnosti poukazuje na řadu zajímavých momentů, které by méně pozorný čtenář mohl snadno přehlédnout. Jmenujme alespoň problémy s klasifikací opery. Zatímco v prvním vydání tvoří jeden ze tří základních druhů dramatické básně, v druhém již vypadává z kapitoly o dramatické básni a je zařazena společně s kantátou do složeného básnictví. V druhém vydání je tak v operě zdůrazněna role hudby a zvětšuje se vzdálenost opery od básnictví pouhého, jehož částí však i ve druhém vydání zůstává dramatická básně. Obdobně zajímavým zjištěním je i posun činohry od mezního žánru k jednomu ze základních druhů dramatického básnictví. Na tomto místě bych obzvláště ocenil pečlivou analýzu termínu činohra, který je dnes používán v jiném významu, než ho používal Jungmann. Důležitý je také

poukaz k opětovnému zavádění cizích termínů v druhém vydání: opera místo zpěvohra, tragédie místo smutnohra a podobně.

Hlavním kladem Bakalářské práce Kláry Fleyberkové je tedy přesná analýza zkoumaných textů spojená s pečlivým objasňováním termínů, které jsou dnes používány jinak. Jediná kritičtější připomínka by se tak týkala kapitoly „Estetické motivy v kapitole o dramatickém básnictví“. Autorka si zde podrobně všímá proměn používání estetických termínů, porovnání estetických motivů (ve smyslu myšlenek) bychom však hledali marně. Jsou terminologické změny spojeny i s dílčími změnami v estetické teorii? Pokud ano, jak?

Práce Kláry Fleyberkové vykazuje veliké množství odvedené práce a až archeologickou preciznost. Práci tedy jednoznačně **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit stupněm **výborně**.

V Českých Budějovicích 9. 9. 2010

Martin Kaplický